

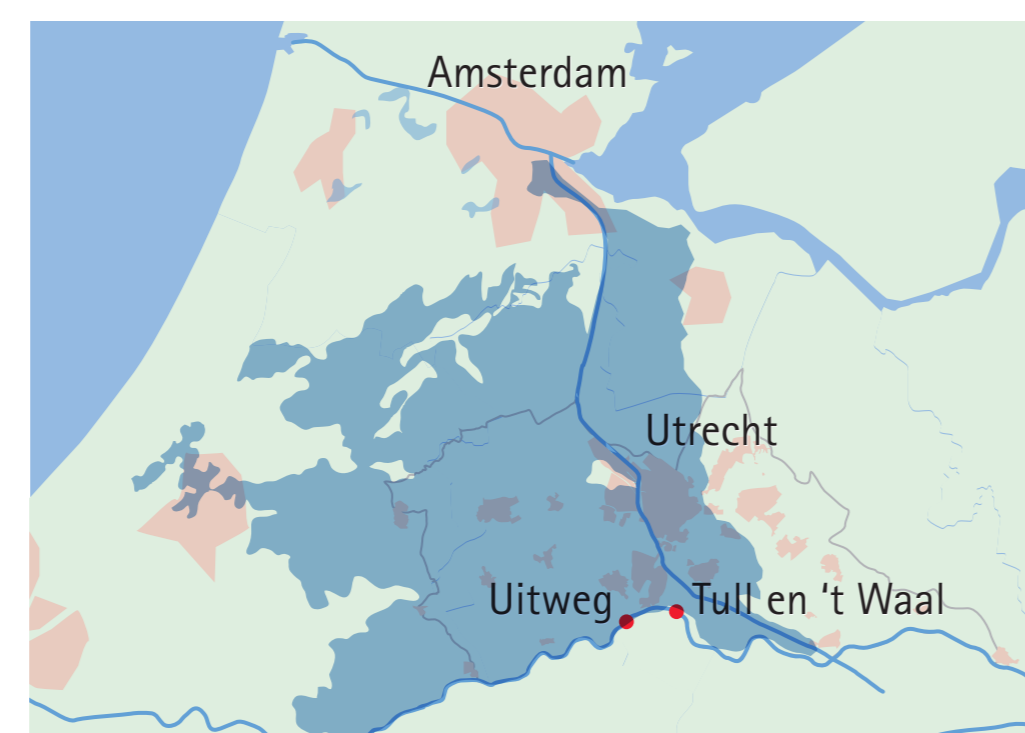
Veilige dijken langs Neder-Rijn en Lek

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden zorgt voor een stevige Neder-Rijn- en Lekdijk. Dit doet het waterschap al ruim 700 jaar. Dat is belangrijk, want als de Lekdijk bij hoogwater doorbreekt, kan een groot deel van de Randstad overstromen.

Langs de Lekdijk kunt u de sporen van het vroegere dijkbeheer nog steeds zien: dijkmagazijnen, wachthuispalen en peilschaalhuisjes. Ze vertellen over de eeuwenlange strijd tegen het water.

Tegenwoordig experimenteert het waterschap met dijkbe-waking met sensoren in de dijk en gebruikt het geavanceerde computersimulaties om de gevolgen van overstromingen te voorspellen. En in het Deltaprogramma werkt het water-schap aan een veilig Nederland voor toekomstige generaties. Om onze laaggelegen delta ook in de toekomst te bescher-men tegen overstromingen blijft een sterke Lekdijk van levensbelang.

Als de Lekdijk doorbreekt...



...kan een groot deel van de Randstad overstromen. De Lekdijk brak voor het laatst door in 1751 bij Uitweg. In 1624 stond na een doorbraak bij Tull en 't Waal het water tot in de grachten van Amsterdam.

Dijkpaal De Heul

Op de dijkpaal, waar u naast staat, is te lezen: 'Concordia res parvae crescunt': door eendracht groeien kleine dingen. Dat was de wapenspreuk van Hoogheemraadschap van den Lekdijk Boven-dams. Eendracht was nodig als hoogwater dreigde. Als het water in de Neder-Rijn en Lek steeg, werd het dijkleger met het luiden van kerkklokken gealarmeerd. Dat dijkleger bestond uit zo'n 750 weerbare mannen tussen 20 en 60 jaar, die moesten opkomen als een overstroming dreigde. Ze werden ingezet voor dijkinspecties en voor reparaties aan de dijk.

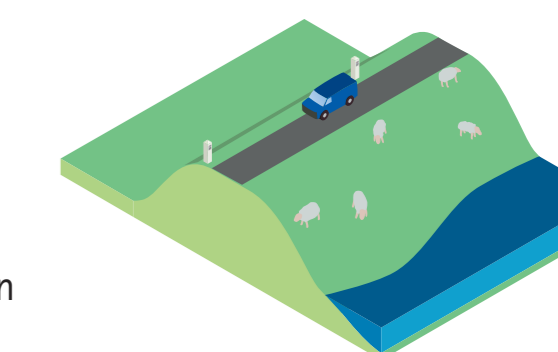
Beneden aan de dijk staat het voormalige dijkhuis, met dijkma-gazijn en woning van de dijkmeester. Tot 1971 was het dijkhuis in gebruik als vergadercentrum voor dijkgraaf en hoogheemraden, en als commandopost bij hoogwater. Het dijkmagazijn is tegenwoor-dig een museum. Het hele complex is een Rijksmonument.



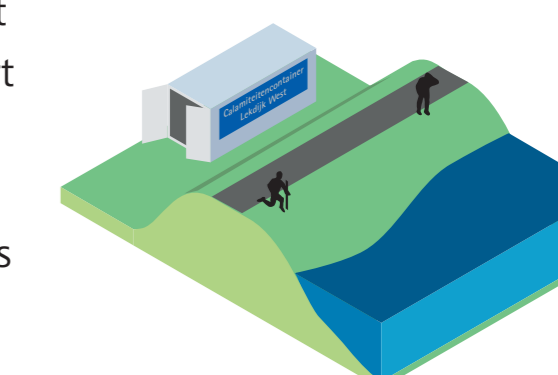
Het voormalige dijkhuis, met dijkmagazijn en woning van de dijkmeester, ca. 1900 (Het Utrechts Archief)

Hoogwater op komst!

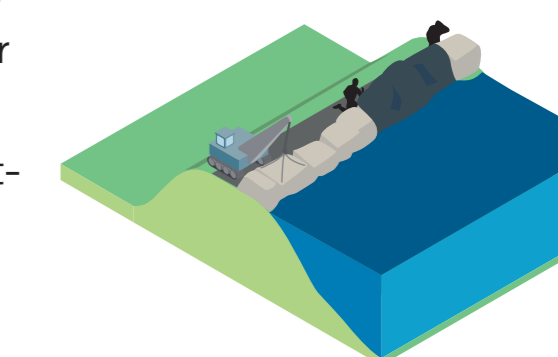
Als het veel geregend heeft in Duitsland of sneeuw gesmolten is in de Alpen, zwelt de Rijn aan en stijgt het peil van de Lek. Het waterschap is alert en volgt de waterstanden online.



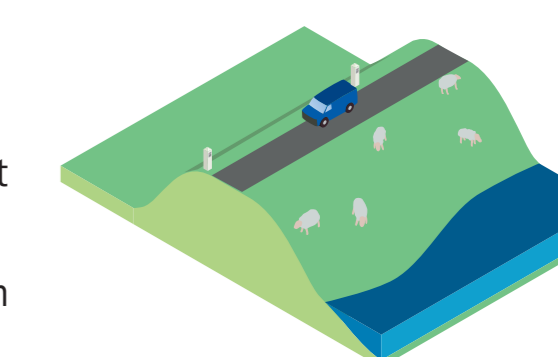
Stijgt het water flink, dan rukt het dijkleger uit en inspecteert te voet de dijk op wellen, beschadigingen aan de grasmat en drijfvuil. Hun uitvalsbasis is een mobiele commandopost.



Stijgt het water tot gevaarlijke hoogte, dan wordt de dijk waar nodig plaatselijk verhoogd en versterkt met bigbags en kunststof doek. Ook de jute zandzak is nog steeds in gebruik.

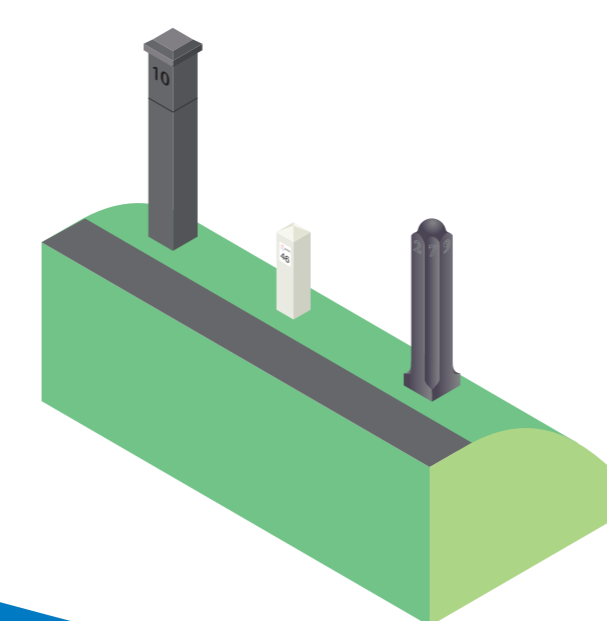


Gelukkig komt het meestal niet zo ver en zakt het water weer. Door klimaatverandering krijgen we in de toekomst echter vaker te maken met hogere waterstanden. Daarom blijft een versterking van de Lekdijk met enige regelmaat nodig.



Palen op de dijk

- De hoge hardstenen palen markeerden de waak- en wachthuizen waar het dijkleger zich verzamelde;
- De witte hectometerpaaltjes zijn voor inspectie: 'scheur bij dijkpaal 161';
- Hoefslagpalen markeerden de eigendomsgrenzen: van belang voor onderhouds- en belastingplicht. Er zijn er nog enkele te vinden bij Amerongen en in de binnenstad van Wijk bij Duurstede. Daar leiden ze een tweede leven als anti-parkeerpaaltje.



HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

veilige dijken • droge voeten • schoon water

www.destichtserijnlanden.nl

tel: 030 634 57 00